

LAG- och EKONOMIUTSKOTTETS BETÄNKANDE nr 6/
1977-78 med anledning av ltm Börje Hagströms
m.fl.hemställningsmotion angående åtgärder för
ändring av lagbestämmelserna rörande villkoren
för rörlig handel med butiksbil.

Landstinget har inbegärt lag- och ekonomiutskottets utlåtande över ovan-
nämnda hemställningsmotion. Utskottet, som i ärendet hört kanslissekreteraren
Lars-Ingmar Johansson och köpman Leo Lindström, får med anledning härav
vördsamt anföra följande.

Problem i anslutning till glesbygdens butiksservice har relativt nyligen
aktualiserats i landstinget, som hos landskapsstyrelsen hemställt om
åtgärder för att upprätthålla och om möjligt förbättra denna service.
Landstinget har härvid i första hand haft existerande fasta glesbygdsbutiker
i åtanke, men har även funnit ökade satsningar på rörlig kundtjänst i form
av butiksbilar, kundhämtning etc. nödvändiga.

Utskottet har kunnat konstatera att ambulerande handel från butiksbil är
en för glesbygdskunden attraktiv serviceform och att de nedläggningar
som skett inom den rörliga handeln mottagits med protester från kundernas
sida. Som orsak till nedläggningarna har angivits bristande lönsamhet be-
roende på bl.a. relativt stor arbetsinsats och minskning av omsättningen
i den fasta butiken. Utskottet anser det troligt att lönsamheten under
vissa förutsättningar kunde upprätthållas inom en självständig rörelse.
Ett avlyftande av kravet på förankring till fast försäljningsställe
skulle sålunda sannolikt stimulera till nyetableringar inom den rörliga
butikshandeln. Åtgärder i denna riktning synes motiverade, eftersom al-
ternativ service i form av kundhämtning, hemkörning av varor o.s.v. inte
kan fylla det behov av rörlig kundtjänst som glesbygdsförhållandena för-
utsätter.

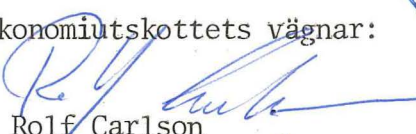
Utskottet har emellertid ej ansett sig kunna tillmötesgå motionärernas
äskande om ett totalt avlägsnande av kravet på fast försäljningsställe
såsom en förutsättning för beviljande av tillstånd till ambulerande bu-
tikshandel, utan föreslår att lagen kompletteras med ett stadgande om
att det av vägande skäl - framförallt med hänsyn till den lokala befolk-
ningens behov - skulle vara möjligt att utan hinder av stadgandena om
fast försäljningsställe bevilja tillstånd till ambulerande butikshandel.

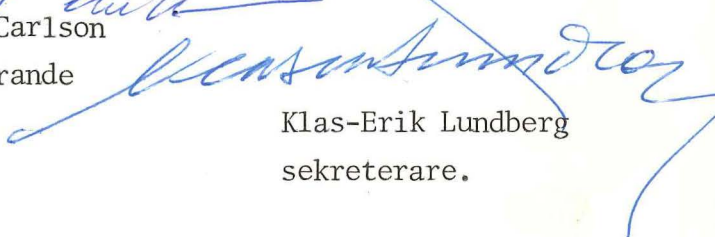
Till utskottets betänkande fogade viceordföranden Sundberg en reservation.

Med hänvisning till det ovan anförda får utskottet vördsamt föreslå
att Landstinget med förkastande av motionens
kläm måtte hemställa hos landskapsstyrelsen om
en sådan ändring av landskapslagen om rörlig
handel att, såvida det med hänsyn till den lo-
kala befolkningens behov befinnes nödvändigt,
utan hinder av stadgandena rörande tidigare fast
försäljningsställe, tillstånd till ambulerande
butikshandel kunde beviljas.

Mariehamn den 12 december 1977.

På lag- och ekonomiutskottets vägnar:

Rolf Carlson
ordförande

Klas-Erik Lundberg
sekreterare.

Närvarande i utskottet: ordföranden Rolf Carlson, viceordföranden Sundberg
samt ledamöterna Björklund, Elmer Jansson och Lundberg.

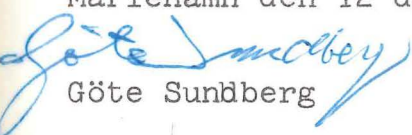
Reservation

Härmed reserverar jag mig mot majoritetens av lag- och ekonomiutskottet beslut att föreslå förkastande av hemställningsmotion nummer 11/1977-78 och förslaget att istället i lagen införa stadgande om möjlighet att bevilja dispens för bedrivande av handel med ambulerande butiksbil.

Som motivering härför önskar jag framhålla följande:

- Betänkandets motivering omfattar motionens syfte i så hög grad att ett förslag om förkastande av densamma är helt obefogat.
- Principiellt är det inte tillrådligt att lagstifta om dispensförfarande då önskad effekt kan ernås genom att i gällande lag slopa kravet på innehav av fast försäljningsställe för att få idka handel med butiksbil.
- Huvudsaken måste vara att värna om glesbygdsbefolkningens möjligheter att kunna handla så nära sin bostad som möjligt.
- Ett bibehållande av nuvarande stadgande om krav på fast försäljningsställe verkar monopolbefrämjande, vilket leder till uppenbara olägenheter för kunderna.
- Ett beviljande av dispens måste föregås av en bedömning där det uppstår risk för att alltför stor hänsyn tas till affärsmännens önskemål, till förfång för kunderna.
- Ett dispensförfarande blir vanligtvis dyrare än att bevilja vanliga tillstånd.
- Beviljande av tillstånd ger landskapsstyrelsen lika stor möjlighet till kontroll som beviljande av dispens. Vidare bör påpekas *att* även de kommunala myndigheterna skall ge sitt utlåtande innan landskapsstyrelsen fattar beslut i ärendet.

Mariehamn den 12 december 1977

Göte Sundberg